

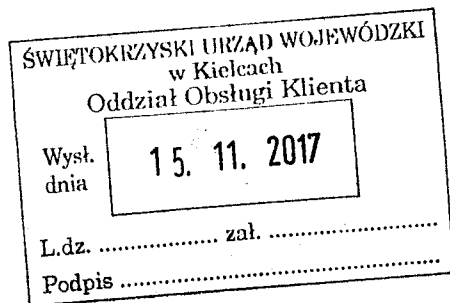

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 14.11.2017 r.

PSZ.II.431.50.2017

Pani Anna Ogórek
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Szkolna 4
28 – 200 Staszów

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej, która przeprowadzona została w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie w dniach **19 – 20 października 2017 r.**

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 pkt. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

1. **Pani Katarzyna Arendarska** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 968/2017 z dnia 16.10.2017 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów,
2. **Pani Alicja Saran** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 04), upoważnienie nr 869/2017 z dnia 16.10.2017 r.,
3. **Pani Elżbieta Paluch** – Kierownik Oddziału (legitymacja służbowa nr 05), upoważnienie nr 870/2017 z dnia 16.10.2017 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

- 1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.**
- 2. Kwalifikacje kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.**
- 3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, w tym dzieci cudzoziemskich.**
- 4. Organizowanie wsparcia i finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.**
- 5. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.**
- 6. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.**
- 7. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.**
- 8. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.**
- 9. Zapewnienie przeprowadzania przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.**
- 10. Prowadzenie rejestrów danych, o których mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.**

12. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej - informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, za okres dłuższy niż 12 miesięcy
13. Finansowania dodatku, o którym mowa w art. 115 ust 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
14. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomoc w integracji ze środowiskiem tych osób.
15. Kontrola nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art.187a ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2016 r. do dnia kontroli.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej i pieczy zastępczej Powiatu Staszowskiego. Zarządzeniem Nr 50/2011 Starosty Staszowskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zał. nr 2). PCPR funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny. Uchwałą Nr XXV/2012 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 09.05.2012 r. przyjęto Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie. Zgodnie ze Statutem PCPR realizuje

określone ustawami zadania własne Powiatu, zadania zlecone ustawowo wynikające z przepisów prawa m.in. z zakresu pieczy zastępczej i pomocy społecznej. Po przeanalizowaniu Statutu osoby kontrolujące stwierdziły, że podstawy prawne należy zaktualizować i uzupełnić o brakujące akty prawne, min.: ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Schemat organizacyjny i zasady funkcjonowania Centrum określa Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie wprowadzony Uchwałą Nr 26/17 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 09 marca 2017 r. Z analizy regulaminu wynika, że zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostały przydzielone do *wieloosobowego stanowiska ds. pracy z dzieckiem i rodziną oraz stanowiska ds. współpracy z rodziną oraz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie*. Ponadto zwrócono uwagę, że niektóre zadania w przypadku obu stanowisk powielają się np.: *prowadzenie rejestru danych osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz przekazywanie ich do właściwego sadu, organizowanie dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wsparcia wolontariuszy, udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej formy pieczy zastępczej (zał. nr 3)*. Mając powyższe na uwadze należy zmodyfikować zapisy regulaminu dotyczące zadań realizowanych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatora zgodnie z art. 76 ust. 4 i art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że Zarządzeniem Nr 4a/2017 Dyrektora PCPR w Staszowie z dnia 18 kwietnia 2017 r. powołany został Zespół ds. pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi: dwaj koordynatorzy ds. pieczy zastępczej, pracownik socjalny i psycholog (zał. nr 4). Zgodnie z zarządzeniem do zadań zespołu należy realizacja zadań, o których mowa w art. 76 ust. 4 w/w ustawy. Brak wpisanych zadań z pkt 3a i 14a w/w artykułu. Zdaniem osób kontrolujących celowym byłoby, aby zadania organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, o których mowa powyżej były realizowane przez powołany do tego celu Zespół ds. pieczy zastępczej. Również w regulaminie organizacyjnym należałoby dokonać zmian pod tym kątem i zamiast *wieloosobowego stanowiska ds. pracy z dzieckiem i rodziną oraz stanowiska ds. współpracy z rodziną oraz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie* w schemat organizacyjny PCPR wpisać Zespół ds. pieczy zastępczej.

Ad. 1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Zgodnie z art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W związku z powyższym Uchwałą nr IX/39/15 Rady Powiatu Staszowskiego z dnia 27.05.2015 r. przyjęto do realizacji *Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Staszowskiego na lata 2015-2017*.

W Programie określonych zostało pięć celów, które dotyczą: *wielokierunkowej pracy z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka, niewydolnymi w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz przeciwdziałanie pogłębianiu ich dysfunkcjonalności, rozwoju i wsparcia rodzinnych form pieczy zastępczej, wielokierunkowej pracy z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej oraz utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie powiatu staszowskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej*.

Program określa szereg działań mających na celu realizację założonych celów m.in. pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze, promowanie rodzicielstwa zastępczego, kontynuowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, organizowanie szkoleń doskonalących kompetencje opiekuńczo – wychowawcze już istniejących rodzin zastępczych, organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym poprzez zapewnienie poradnictwa specjalistycznego, a także wsparcie finansowe i rzeczowe. Ponadto określono termin realizacji poszczególnych działań na lata 2015-2017, wskazując jednocześnie realizatorów szczegółowych działań oraz partnerów współpracy (np.: PCPR, rodziny zastępcze, OPS, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe). Zgodnie z art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Programie wskazano limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015 – 2017, w każdym roku zaplanowano utworzenie po 1 rodzinie zastępczej zawodowej.

W trakcie kontroli przeanalizowano sprawozdanie z wykonania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2016 r., o którym mowa w art. 76 ust 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu, PCPR na bieżąco oraz w zależności od potrzeb realizował działania wynikające z Programu, m.in.: przeprowadził ocenę 8 rodzin kandydujących do sprawowania pieczy zastępczej, skierował 2 rodziny na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej prowadzone przez Świątokrzyski Ośrodek Adopcyjny

w Kielcach; udzielał informacji dot. rodzeństwa zastępczego; organizował szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych doskonaląc ich kompetencje wychowawcze i opiekuńcze, udzielał wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego, wypłacał przysługujące świadczenia.

W sprawozdaniu brak informacji dotyczącej zrealizowania limitu utworzenia rodzin zawodowych w 2016 r. Z informacji uzyskanych podczas kontroli od dyrektora PCPR p. Anny Ogórek wynika, że brak jest kandydatów na tego typu rodziny.

Zadanie dotyczące opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej realizowane jest prawidłowo.

Ad. 2. Kwalifikacje kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie pełniące funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu dwie osoby na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe i ustalono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej posiadają kwalifikacje wymagane na stanowisku pracy, zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W dokumentacji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej znajdowały się oświadczenia, o których mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2-4 w/w ustawy. Kontrola wykazała, że praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego oraz koordynatorzy nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co jest zgodne z art. 79 w/w ustawy.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 77 ust. 5 w/w ustawy w kontrolowanym okresie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, m.in:

- *Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.*
- *„Wczesna interwencja uzależnień – warsztat szkoleniowy dla pieczy zastępczej”.*
- *Funkcjonowanie organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz wymiana doświadczeń w zakresie realizacji zadań z rodzinnej pieczy zastępczej.*

Zadanie dotyczące kwalifikacji kadry organizatora pieczy zastępczej realizowane jest prawidłowo.

3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach

zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, w tym dzieci cudzoziemskich.

Na dzień kontroli na terenie powiatu staszowskiego funkcjonowały 41 rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 55 dzieci. Były to rodziny: spokrewnione – 23 (30 dzieci) oraz niezawodowe – 18 (25 dzieci). W powiecie staszowskim nie ma zastępczych rodzin zawodowych ani rodzinnych domów dziecka.

Z informacji zawartych w załączniku nr 1 cz. III pkt 9 wynika, że pod opieką jednego koordynatora jest więcej niż 15 rodzin, co jest niezgodne z art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jeden z koordynatorów wspiera: 10 rodzin spokrewnionych, w tym 1 gdzie przebywa pełnoletni wychowanek oraz 10 rodzin niezawodowych, w tym 2, w których przebywają pełnoletni wychowankowie. Natomiast drugi koordynator pod swoją opieką ma 11 rodzin spokrewnionych i 7 rodzin niezawodowych. Mając powyższe na uwadze dyrektor PCPR złożyła pisemne wyjaśnienie (**zał. nr 5**) zgodnie z którym „liczba rodzin zastępczych objęta opieką koordynatorów w ciągu roku jest rotacyjna i się zmienia”.

W związku z powyższym osoby kontrolujące stwierdziły, że należałoby zatrudnić jeszcze jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że wszystkie dzieci zostały umieszczone w rodzinach zastępczych na podstawie orzeczenia sądu, co jest zgodne z art. 35 ustawy. W okresie objętym kontrolą żadna rodzina zastępcza nie została rozwiązana oraz żadna nie pełniła jednocześnie funkcji rodziny zawodowej i spokrewnionej (**zał. nr 1 str. 8**). W trakcie kontroli przeanalizowano te czki 6 rodzin zastępczych (w tym 2 rodziny spokrewnione, 4 rodziny niezawodowe), w których znajdowały się również dokumenty dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Jak wynika z analizy dokumentacji rodzin, wymagania formalne dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zostały spełnione, brakowało jednak zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie zgodnie z art. 42 ust. 3. Ponadto rodziny zastępcze zgodnie z art. 46 ust. 3, dostarczają do PCPR zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia. W dokumentacji znajdowały się również opinie psychologiczne rodziców zastępczych dotyczące posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia RDD zgodnie z ww. artykułem. Wszystkie rodziny zastępcze korzystały z przysługujących im świadczeń wynikających z ustawy w związku z umieszczeniem dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, co zostało

potwierdzone stosowną dokumentacją.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta 6 wychowanków znajdujących się w rodzinach zastępczych. W teczkach dzieci znajdował się m.in. plan pomocy dziecku, który zawiera cel główny jak i cele/działania krótkoterminowe odpowiednio dopasowane do specyfikacji danej rodziny oraz potrzeb dziecka wychowującego się w niej. Cele krótkoterminowe odnoszą się do danych obszarów np. funkcjonowania emocjonalnego, funkcjonowania społecznego, stanu zdrowia dziecka, rodziny, edukacji dziecka, rozwoju uzdolnień i zainteresowań, i innych. Na planach znajdują się podpisy zarówno rodziców zastępczych jak i koordynatora, data oraz miejscowość. Po kilku miesiącach, nie dłużej niż pół roku, dokonywana jest ocena realizacji planu i w razie potrzeb plany są modyfikowane. Ponadto dokumentacja zawiera: dodatkowe informacje, bądź uwagi do planu pomocy dziecku właściwego koordynatora rodziny; półroczna ocena planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej wraz z uwagami/zmianami/ modyfikacjami, jeśli są wymagane; protokoły z posiedzenia zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej; protokoły z wizytacji w rodzinie zastępczej; opinie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej; karta realizacji zadań koordynatora RPZ; postanowienia sądu dotyczące umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej; informacje dotyczące dzieci z uregulowaną sytuacją prawną kierowane do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego. Prowadzona dokumentacja dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jest kompletna i systematyczna.

a) Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, w tym dzieci cudzoziemskich.

Zgodnie z art. 180 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w pieczy zastępczej. Z informacji zawartej w **zał. nr 1 str. 9 - 13** wynika, że powiat staszowski w kontrolowanym okresie finansował świadczenia w przypadku 71 dzieci w tym:

- 55 dzieci z powiatu umieszczonych w rodzinnej pieczy zorganizowanej na terenie powiatu, w tym w spokrewnionej rodzinie zastępczej 30 i w niezawodowej 25;

- 5 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowanej na terenie innych powiatów (2 w spokrewnionej i 3 w niezawodowej);
- 7 dzieci z powiatu przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu;
- 4 dzieci z powiatu przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej zorganizowanej na terenie innych powiatów.

Szczegółowe informacje dotyczące finansowania świadczeń pieniężnych na dzieci przebywające w pieczy zawierają tabele znajdujące się w załączniku nr 1 str. 9 – 13. Na terenie powiatu staszowskiego nie ma dzieci cudzoziemskich przebywających w pieczy.

b) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Jak wynika z dokumentacji dzieci umieszczonych w pieczy oraz z informacji zawartych w **załączniku nr 6** w roku 2016 przeprowadzono 96 okresowych ocen sytuacji dziecka, z czego 57 były to oceny dzieci w rodzinach spokrewnionych i 39 w niezawodowych. W 2017 r. przeprowadzono 54 okresowych ocen sytuacji 30 dzieci przebywających w spokrewnionej i 24 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej. W aktach dzieci znajdowały się dokumenty potwierdzające przeprowadzone oceny tj.: protokół z posiedzenia zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, obserwacja i ocena psychologiczna na posiedzeniu zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, sporządzona przez psychologa. Do dokumentacji z zespołów dołączana jest również opinia o uczniu sporządzona przez wychowawcę klasy, do której uczęszcza dziecko. W skład zespołu wchodził pedagog szkolny, psycholog PCPR w Staszowie, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzice zastępczy.

Zgodnie z art. 131 ust. 2 w/w ustawy, po posiedzeniach zespołów zostały sporządzone *opinie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej*, a następnie przekazane do właściwego sądu, na co przedstawiono stosowną dokumentację (**zał. nr 7**).

c) Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji oraz jakości wykonywanej pracy w myśl art. 132 oraz art. 134 ww. ustawy. Pierwsza ocena powinna zostać przeprowadzona nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. W 2016 ORPZ dokonał 11 ocen rodzin zastępczych, z których 10 otrzymało pozytywną ocenę, natomiast jedna ze względu na wiek rodziców zastępczych i trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w ocenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej nie funkcjonuje prawidłowo (**zał. nr 6**).

d) Sporządzanie opinii, o których mowa w art. 139 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2017 r. zostało sporządzonych 5 opinii dotyczących pięciorga dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zgodnie z zaleceniami Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego tj. ocena funkcjonowania małoletnich w niezawodowej rodzinie zastępczej; opinia opiekunów sprawujących aktualną opiekę nad małoletnimi, dotycząca zasadności przysposobienia dzieci w tym poza granicami RP oraz kontaktów dzieci z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dzieci; informacje dot. przesłuchania dzieci (**zał. nr 8**).

W teczkach dzieci znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające sporządzone opinie.

e) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W kontrolowanym PCPR w Staszowie przesłał do ośrodka adopcyjnego informację dotyczącą zgłoszenia 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w tym: 6 dzieci w 2016 r. i 1 w 2017 r. Szczegółowe informacje zawiera tabela zamieszczona w **załączniku nr 1 cz. III**.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że zadanie realizowane jest prawidłowo z uchybieniami. Powiat staszowski zapewnia pieczę zastępczą, a tym samym ponosi świadczenia pieniężne na 71 dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, zarówno na terenie powiatu, jak i poza nim. Dokumentacja dzieci prowadzona jest rzetelnie i prawidłowo. Okresowa ocena sytuacji dziecka

umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocena rodzin dokonywana jest terminowo, zgodnie z ustawą.

Uchybienia polegają na przekroczeniu liczby rodzin będących pod opieką jednego koordynatora oraz braku w dokumentacji rodzin zastępczych zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie rodziców zastępczych.

4. Organizowanie wsparcia i finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo- wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W kontrolowanym okresie tj. od stycznia 2016 roku do dnia kontroli w trakcie procesu usamodzielnienia było 7 wychowanków w tym: 1 z instytucjonalnej pieczy zastępczej i 6 z rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku wszystkich wychowanków opracowane zostały indywidualny programy usamodzielnienia oraz wyznaczono opiekuna usamodzielnienia. Tylko w przypadku jednego wychowanka nie dokonano modyfikacji indywidualnego programu usamodzielnienia, natomiast w pozostałych 6 przypadkach modyfikacje dotyczyły głównie zmiany szkoły oraz zmiany opiekuna usamodzielnienia. Na opiekuna usamodzielnienia wychowanka instytucjonalnej pieczy zastępczej wybrała wychowawcę placówki, natomiast wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej na opiekuna usamodzielnienia wskazywali zazwyczaj osoby z rodziny (brat, babka).

Pełnoletni wychowankowie otrzymali następującą pomoc z tytułu usamodzielnienia:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 500,00 zł miesięcznie,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 3 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości: 5 159,90 zł, oraz w dwóch przypadkach po 5 166,00 zł,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie w przypadku jednej wychowanki z instytucjonalnej pieczy zastępczej w kwocie 3 300,00zł (jest to połowa świadczenia) oraz w 3 przypadkach wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej w kwotach po 5 166,00 zł. W dniu 2.10.2017 roku wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej złożył wniosek do PCPR w Staszowie o wypłatę świadczenia na usamodzielnienie – w czasie trwania czynności kontrolnych PCPR był w trakcie rozpatrywania wniosku.

W trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano wszystkie teczki pełnoletnich wychowanków. W teczkach znajdowały się następujące dokumenty:

- wskazanie na piśmie opiekuna usamodzielnienia,
- indywidualne programy usamodzielnienia,

- modyfikacje programów usamodzielnienia,
- zaświadczenia ze szkół potwierdzające kontynuację nauki,
- wnioski o wypłatę pomocy z tytułu kontynuacji nauki, usamodzielnienia czy zagospodarowania w formie rzeczowej,
- wywiady środowiskowe,
- zawiadomienia o wszczęciu postępowania,
- korespondencja z wychowankiem,
- oświadczenia o stanie majątkowym,
- decyzje przyznające pomoc pieniężną.

W przypadku trzech wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku PCPR w Staszowie dokonał końcowej oceny procesu usamodzielnienia.

Zadanie realizowane prawidłowo.

5. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Powiat staszowski w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze promuje idee rodzicielstwa zastępczego poprzez: umieszczenie informacji na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie; wywieszanie plakatów na tablicy ogłoszeń wyżej wymienionych jednostek; wysyłanie informacji do instytucji samorządowych z terenu powiatu staszowskiego i parafii; zamieszczanie informacji w lokalnej prasie; organizowanie konferencji dla rodzin zastępczych i małoletnich oraz ich otoczenia.

Na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonują rodziny pomocowe i rodzinne domy dziecka.

Zadanie realizowane prawidłowo.

6. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na terenie powiatu staszowskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego. Na dzień kontroli tj. 19.10.2017 r. przebywało w niej 7 wychowanków. Dzieci kierowane są do placówki na podstawie postanowienia sądu. Nadzór nad placówką prowadzi powiat (**zał. nr 1 cz. XV**).

Jak wynika z informacji uzyskanych w trakcie kontroli, na terenie powiatu nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Zadanie realizowane prawidłowo.

7. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

a) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

W kontrolowanym okresie rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z następujących szkoleń zorganizowanych przez:

1. PCPR w Staszowie wraz z Sędzią Sądu Rejonowego VIII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. Tematyka szkolenia obejmowała wypełnianie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej m.in. zakres i zasady wykonywania władzy rodzicielskiej, zarządzenie majątkiem dzieci itp. W szkoleniu wzięło udział 30 rodziców zastępczych.
2. PCPR w Staszowie wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego. Tematyką szkolenia była „Wczesna interwencja uzależnień – warsztat szkoleniowy dla pieczy zastępczej”. W szkoleniu wzięli udział dyrektor POW typu rodzinnego w Połańcu i 39 rodziców zastępczych z terenu powiatu staszowskiego.
3. Konferencja zorganizowana przez PCPR w Staszowie prowadzona przez psychologów, podczas której omawiano: codzienne wyzwania stojące przed rodzicami zastępczymi; efektywne budowanie relacji w rodzinie i poza rodziną; bezstresowe wychowywanie dzieci; potrzebę wyznaczania granic dzieciom; sposoby budowania relacji. W konferencji wzięło udział 41 rodziców zastępczych z terenu powiatu staszowskiego oraz dyrektor POW typu rodzinnego w Połańcu.
4. Szkolenie dot. polityki bezpieczeństwa, zakresu stosowania ochrony danych osobowych, Internetu a ochrony danych osobowych, odpowiedzialności prawnej w przypadku naruszenia ustawy o ochronie danych osobowych. Ze szkolenia skorzystał dyrektor POW typu rodzinnego w Połańcu.

b) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie prowadzi nabór i kwalifikację kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz działalność diagnostyczno-konsultacyjną w tym zakresie. Przed kwalifikacją do szkolenia koordynator ds. pieczy zastępczej sporządza *Opinię dotyczącą kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej*, która zostaje zatwierdzona przez kandydatów. Ponadto kandydaci przekładają określone w art. 42 ustawy oświadczenia: o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych; braku zobowiązań alimentacyjnych; stałym zamieszkaniu na terenie RP; niepozbawieniu władzy rodzicielskiej, a także zaświadczenia lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W dokumentacji kandydatów brakowało zaświadczeń potwierdzających stałe zatrudnienie oraz zaświadczeń o niekaralności. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora PCPR w Staszowie, zapytanie o udzielenie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego – potwierdzające niekaralność, kandydaci przekładają z chwilą ustanowienia ich rodziną zastępczą zawodową (**zał. nr 9**).

Z informacji zawartej w **załączniku nr 1 cz. III** w ramach projektu „Dobry Start – lepsza przyszłość” zostały przeprowadzone badania pedagogiczne i psychologiczne dla kandydatów dotyczące posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Po weryfikacji w/w dokumentacji rodziny są kwalifikowane do szkolenia.

Z informacji zawartej w **załączniku nr 1 cz. VII**, PCPR w Staszowie/ Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej nie posiada uprawnionych trenerów do prowadzenia szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, nie były także tworzone programy szkoleń. PCPR/ORPZ w przypadku zgłoszenia chęci udziału w szkoleniu osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poszukuje szkoleń dla kandydatów w innych jednostkach.

W ramach realizacji projektu „Dobry Start – lepsza przyszłość” w terminie od 09.09.2017 r. do 15.10.2017 r. 10 osób odbyło szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Po zakończeniu szkolenia uczestnicy otrzymali świadectwo ukończenia szkolenia. Po zatwierdzeniu świadectwa przez PCPR, rodzinom zostają wydane *Zaświadczenia Kwalifikacyjne*. Do dnia 20.10.2017 r. do PCPR zgłosiły się dwie rodziny z ww. świadectwem, pozostałe rodziny zgłaszają się sukcesywnie (**zał. nr 1 cz. VII**).

W roku 2016 wydano 2 zaświadczenia kwalifikacyjne dla niezawodowej rodziny zastępczej.

Przed przyjęciem dziecka do rodziny koordynator rodzinnej pieczy zastępczej udziela szczegółowych informacji dot. obowiązków i zadań jakie spoczywają na rodzinach zastępczych. Rodziny informowane są o obowiązku podnoszenia kwalifikacji i kompetencji rodzicielskich wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oferowane jest rodzinom wsparcie psychologiczne oraz prawne.

Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami. Proces kwalifikacji kandydatów prowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami. W dokumentacji brak zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie kandydatów na rodzinę zastępczą.

8. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.

Powiat staszowski organizuje wsparcie dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą poprzez:

1. Grupy wsparcia – w roku 2016 odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia, natomiast w 2017 – 15 spotkań. Spotkania grupy wsparcia prowadzone były przez psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Z każdego spotkania sporządzane jest sprawozdanie, które zawiera opis przebiegu spotkania (**zał. nr 10**). W dokumentacji dotyczącej grupy wsparcia znajdują się również: programy spotkania (**zał. nr 11**) i listy obecności uczestników (**zał. nr 12**). Rodziny zastępcze i wychowankowie objęci są indywidualnym wsparciem psychologicznym również w miejscu zamieszkania.

2. Poradnictwo specjalistyczne – świadczone jest przez psychologa z Centrum, a także przez 2 radców prawnych zatrudnionych również w Centrum w ramach realizowanego projektu „Dobry start – lepsza przyszłość”. W okresie objętym kontrolą 44 osoby będące rodziną zastępczą oraz 45 podopiecznych rodzin skorzystało z porad psychologa. Natomiast porad prawnych udzielono 63 osobom.

Udzielanie porad przez specjalistów dokumentowane jest w *Harmonogramach* (**zał. nr 13**) oraz *Kartach Czasu Pracy* (**zał. nr 14**) i *Kartach Indywidualnego Poradnictwa* (**zał. nr 15**).

3. Zapewnienie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą badań psychologicznych, o których mowa w art. 46 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny

zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Badania prowadzone są przez psychologa zatrudnionego w PCPR.

4. Wsparcie rodzin zastępczych w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego poprzez zorganizowanie 5-dniowych warsztatów wspierających umiejętności i kompetencje opiekunów – wychowawców. Warsztaty przeprowadzone zostały w ramach projektu realizowanego w 2017 r. pn. „Dobry start – lepsza przyszłość” na wyjeździe w Zakopanem.

Zadanie realizowane prawidłowo.

9. Zapewnienie przeprowadzania przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli, w kontrolowanym okresie PCPR w Staszowie nie przeprowadzał badań lekarskich dzieciom przyjętym do rodzin zastępczych, gdyż nie zachodziła taka potrzeba. Rodziny zastępcze we własnym zakresie zapewniały opiekę lekarską dzieciom umieszczonym w pieczy. W ramach projektu „Dobry start – lepsza przyszłość” realizowany jest trening metod pracy z dziećmi z zaburzeniami zachowania dla rodziców zastępczych na rzecz małoletnich dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej. W ramach treningu rodzice zastępczy otrzymują pomoc lekarza pediatrii.

Zadanie realizowane prawidłowo.

10. Prowadzenie rejestrów danych, o których mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 starosta prowadzi *Rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny domu dziecka.*

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że PCPR w Staszowie prowadzi *Rejestr danych o rodzinach zastępczych niezawodowych (zał. nr 16)*, który składa się z dwóch części. Pierwsza część zawiera listę rodzin zastępczych wraz z danymi dziecka umieszczonego w rodzinie, natomiast druga część jest bardziej szczegółowa i zawiera wszystkie dane, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W/w rejestrze brak wpisanych osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z art. 46 ust. 4 w/w ustawy dane z rejestru PCPR przekazuje do sądu (zał. nr 17). Z pisemnego wyjaśnienia dyrektora PCPR wynika, że Centrum zgłasza do sądu każdą osobę zakwalifikowaną do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej (zał. nr 18).

Zadanie realizowane prawidłowo z uchybieniami dot. braku danych w Rejestrze o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Zgodnie z informacją zamieszczoną w załączniku nr 1 cz. XI, w roku 2017 w związku z umieszczeniem dziecka pochodzącego z terenu innego powiatu, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Połańcu, PCPR w Staszowie kompletował dokumentację dziecka wspólnie z powiatem i OPS, z którego pochodziło dziecko przed umieszczeniem w pieczy.

Zadanie realizowane prawidłowo.

12. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej - informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Zgodnie ze złożonym przez Dyrektora oświadczeniem w części XII załącznika nr 1 do protokołu, w kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 8, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, tym samym nie były przekazywane do biura informacji gospodarczej informacje o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty. Z informacji uzyskanych od Dyrektora wynika, że Centrum odstępuje od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z Uchwałą Nr XXV/24/12 z Rady Powiatu w Staszowie z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

13. Finansowania dodatku, o którym mowa w art. 115 ust 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.80 ust. 1a i art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na każde dziecko umieszczone w wieku do ukończenia 18 r.ż. w rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W kontrolowanym okresie dodatek wychowawczy wypłacany był dla 36 rodzin, w których przebywało 48 dzieci oraz dla 6 dzieci przebywającej w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego. Dodatki zostały przyznane w formie decyzji. W trakcie kontroli przeanalizowano dokumenty 5 rodzin zastępczych i stwierdzono, że w aktach znajdowały się stosowne wnioski i decyzje wydane w terminie **zał. nr 19**.

Zadanie realizowane prawidłowo.

14. Pomoc przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomoc w integracji ze środowiskiem tych osób.

Zgodnie z załącznikiem cz. XIV, uzupełnionym podczas kontroli przez Dyrektora PCPR w Staszowie w kontrolowanym okresie nie było przypadków przyznania pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz nie występowały przypadki odmowy lub zawieszenia pomocy na usamodzielnienie.

Zadanie nie realizowane z uwagi na brak osób usamodzielnianych z w/w jednostek.

15. Kontrola nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Zgodnie z art. 38b ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zarząd powiatu sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i może upoważnić w formie pisemnej do sprawowania tej kontroli członka zarządu powiatu, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej powiatu.

Uchwałą Nr 80/16 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 4 listopada 2016 r. upoważnił dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie do sprawowania kontroli nad Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą typu rodzinnego w Połańcu (**zał. nr 20**). W kontrolowanym okresie przeprowadzono 4 kontrole w w/w placówce. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie warunków mieszkaniowych, dokumentacji wychowanków oraz omówiono sytuację opiekuńczo – wychowawczą, społeczną, edukacyjną i zdrowotną wszystkich wychowanków. Nie wydano zaleceń. W kontrolach uczestniczyli: dyrektor PCPR, koordynator ds. pieczy zastępczej i pracownik socjalny.

Zadanie realizowane prawidłowo.

16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art.187a ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Powiat Staszowski w ramach programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” otrzymał dotację w wysokości 11 544,00 zł. W ramach programu zatrudnił jedną osobę na czas określony od 01.09.2015 do 31.12.2016 roku na stanowisku Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Umowa o pracę z dnia 3.09.2015 roku stanowi **zał. nr 21** do protokołu. W dniu 15.09.2016 roku Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie poinformował koordynatora pismem dot. zmiany wynagrodzenia, które było finansowane z dwóch źródeł tj.: ze środków programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” oraz ze środków własnych. Osoba zatrudniona na stanowisku koordynatora posiadała wymagane kwalifikacje i spełniła warunki określone w ustawie. Przyznana dotacja wydatkowana została zgodnie z umową i zasadami programu.

W trakcie kontroli przedstawiono również listy płac z poszczególnych miesięcy w 2016 roku w związku z zatrudnieniem koordynatora (**zał. nr 22**) na łączną kwotę 11 544,00 zł. Kwoty te są zgodne z decyzją Wojewody Świętokrzyskiego znak: FN.I.3111.270.2016 z dnia 23.08.2016 roku oraz informacją przekazaną do PCPR przez Wydział Finansowy Starostwa Powiatowego w Staszowie dot. zmian w budżecie na 2016 rok oraz zmiany planu wydatków

budżetowych jednostki w dziale 852 rozdziale 85204, § 4010 o łączną kwotę 11544,00zł. (zał. nr 23).

Zadanie zrealizowane prawidłowo.

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z Dyrektorem PCPR w Staszowie, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikiem socjalnym;
- analizy dokumentacji: załącznika do kontroli, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego wystąpienia, Statutu i Regulaminu Organizacyjnego PCPR, informacji pisemnych sporządzonych przez dyrektora na potrzeby kontroli, dokumentacji rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy, dokumentacji usamodzielnianych wychowanków oraz innej dokumentacji dotyczącej zakresu kontroli.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia pokontrolne.

1. Zaktualizować i uzupełnić podstawy prawne w Statucie PCPR.
2. Zmodyfikować zapisy Regulaminu organizacyjnego PCPR dot. realizacji zadań, o których mowa w art. 76 ust. 4 i art. 77 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Rozważyć możliwość zatrudnienia trzeciego koordynatora, aby spełnić warunek określony w art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Rejestr, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadzić zgodnie z zapisami ustawy.
5. Uzupełnić dokumentację rodzin zastępczych niezawodowych oraz kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe o zaświadczenie potwierdzające ich zatrudnienie, zgodnie z art. 42 ust. 3.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 poz. 697) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana

jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Katarzyna Hreudobus
.....
Hilga Sokon
.....
Eliżabeta Poluda
.....

(osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOCHRZYSKIEGO

Mariusz Pásek
.....
ZASTĘPCA DYREKTORA
(zarządca ds. kontrole)
SZKOLENIA I KONTROLA SPOŁECZNEGO ZDROWIA

Wykaz załączników:

1. Pisemne informacje przygotowane przez p. Annę Ogórek Dyrektora PCPR w Staszowie.
2. Zarządzenie Nr 50/2011 Starosty Staszowskiego z dnia 28 grudnia 2011 r.
3. Uchwała Nr 26/17 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 9 marca 2017 r.
4. Zarządzenie Nr 4a/2017 Dyrektora PCPR w Staszowie z dnia 18 kwietnia 2017 r.
5. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia Dyrektora PCPR.
6. Wykaz dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka i rodziny zastępczej.
7. Pismo do Sądu wraz z opiniami dot. zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
8. Pismo do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego z dnia 13.03.2017 r.
9. Protokół przyjęcia ustnego oświadczenia Dyrektora PCPR.
10. Sprawozdanie z grupy wsparcia z dnia 21.02.2017 r. i 28.11.2016r.
11. Program spotkania grupy wsparcia z dnia 21.03.2017 r.
12. Lista obecności na grupie wsparcia w dniu 21.03.2017 r.
13. Harmonogram spotkań psychologa i radcy prawnego w miesiącu sierpniu 2017 r.
14. Karta czasu pracy radcy prawnego w miesiącu sierpniu 2017 r.
15. Karta Indywidualnego Poradnictwa prowadzona przez radcę prawnego.
16. Rejestr danych o rodzinach zastępczych niezawodowych.
17. Informacja do Sądu wraz wykazem osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
18. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia Dyrektora PCPR.
19. Dokumentacja dot. przyznania rodzinie zastępczej świadczenia 500+.
20. Uchwała Nr 80/16 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 4 listopada 2016 r.
21. Umowa o pracę na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
22. Listy płac za 2016 r. dot. zatrudnienia koordynatora.
23. Informacja dot. zmian w planie budżetowym PCPR.